

CJBB84

Morfologické varianty a dublety – korpus jako zdroj dat pro observace a generalizace

(variantní a dubletní koncovky v české substantivní flexi)

Dva metodologické přístupy KL

- Corpus based / korpusem ověřovaný, na korpusu založený výzkum
- Pravidlo/výjimka – otevřený/uzavřený seznam, frekvence
- Corpus driven / korpusem inspirovaný výzkum, korpusem řízený výzkum
- Výzkum kolokací /lexical bundles

Mějme tvrzení

- Výskyt variantních koncovek se řídí pravidly. Seznamy výjimek jsou otevřené/uzavřené.
- Maskulina mají v češtině v gen. pl. koncovku **-ů** (*pánů, hradů, mužů, strojů, předsedů, soudců*). Z tohoto pravidla existují výjimky. Které? Kolik?
- **Nulovou** koncovku v genitivu plurálu mají feminina skloňovaná podle vzoru *žena (žen)* a neutra skloňovaná podle vzoru *město (měst)* a *kuře (kuřat)*. Slova skloňovaná podle ostatních vzorů mají koncovku **-í**. Z tohoto pravidla existují výjimky. Které? Kolik?

Práce s korpusem

- Výjimky jsou většinou buď velmi frekventovaná slova, nebo naopak slova z periferie systému.
- Korpus – vhodný nástroj pro zkoumání výjimek.

Co chceme?

Vyhledat všechna maskulina/feminina/neutra v genitivu plurálu

Pozorovat konkordance

Odstranit pravidelně tvořené tvary

Na základě pozorování frekvenčních seznamů nepravidelně tvořených tvarů formulovat pravidla pro výskyt výjimek

Vyhledat všechna maskulina/feminina/neutra v genitivu plurálu, která jsou výjimkami z pravidel

- [tag="N.[MI]P2.*" & lc!=".*ů"]
- [tag="N.FP2.*" & lemma!=".*a" & lc!=".*í"]
- [tag="N.NP2.*" & lemma!=".*[ío]" & lc!=".*at" & lc!=".*í"]

Frekvenční seznam lemma+tvar

MI

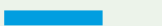

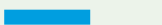

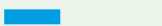

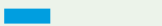

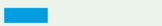

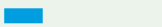

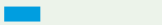
Celkem: 1 157 položek (24 stránek)

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	člověk	lidí	45314	
2	p / n	peníze	peněz	11968	
3	p / n	den	dní	11476	
4	p / n	obyvatel	obyvatel	4154	
5	p / n	přítel	přátel	3405	
6	p / n	°	°	3210	
7	p / n	milimetr	mm	3152	
8	p / n	windows	windows	2279	
9	p / n	kůň	koní	2265	
10	p / n	§	§	2141	
11	p / n	dospělý	dospělých	1234	
12	p / n	times	times	1082	
13	p / n	cestující	cestujících	1076	
14	p / n	nemocný	nemocných	931	
15	p / n	známý	známých	921	
16	p / n	příbuzný	příbuzných	907	
17	p / n	metr	m2	859	
18	p / n	nepřítel	nepřátel	764	
19	p / n	bratr	bratří	694	
20	p / n	zlatý	zlatých	576	

Frekvenční seznam lemma+tvar

F

Celkem: 2 765 položek (56 stránek)

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	čechy	čech	3643	
2	p / n	dějiny	dějín	3533	
3	p / n	noviny	novín	3196	
4	p / n	silnice	silnic	2588	
5	p / n	částice	částic	2406	
6	p / n	hranice	hranic	2285	
7	p / n	ulice	ulic	2167	
8	p / n	plíce	plic	1985	
9	p / n	investice	investic	1889	
10	p / n	stanice	stanic	1774	
11	p / n	kalhoty	kalhot	1369	
12	p / n	nemocnice	nemocnic	1308	
13	p / n	rovnice	rovníc	1208	
14	p / n	pozice	pozic	1065	
15	p / n	prázdniny	prázdnin	1008	
16	p / n	dálnice	dálníc	1005	
17	p / n	vánoce	vánoc	917	
18	p / n	míle	mil	879	
19	p / n	budějovice	budějovic	847	
20	p / n	vesnice	vesnic	815	

Frekvenční seznam lemma+tvar

N

Celkem: 679 položek (14 stránek)

	Filter	lemma	Freq	
1	p / n	rok	87749	
2	p / n	%	9122	
3	p / n	ústa	4770	
4	p / n	centrum	2265	
5	p / n	fórum	1604	
6	p / n	záda	1585	
7	p / n	l	1303	
8	p / n	m	950	
9	p / n	vejce	924	
10	p / n	x	768	
11	p / n	kamna	717	
12	p / n	prsa	705	
13	p / n	nebesa	705	
14	p / n	játra	662	
15	p / n	pracoviště	564	
16	p / n	aktivum	500	
17	p / n	hřiště	390	
18	p / n	stanoviště	384	
19	p / n	kasárna	362	
20	p / n	t	303	

Kde se berou výjimky?

- Plurália tantum – lemmatem není nominativ singuláru, ale nominativ plurálu.
- Plurália tantum (většinou propria) zachovávají někdy v genitivu plurálu koncovku mužských (i středních) o-kmenů – nulová koncovka, zatímco maskulina v rámci přestavby systému flexe substantiv z kmenového principu na rodový přejala většinou koncovku flexe mužských u-kmenů (ov>ů). Dále jsou výjimkami jednotlivá slova.
- Slova přejatá z klasických jazyků si v nominativu při přejímání uchovávají původní zakončení (-um, -eum, -ium), které se v nepřímých pádech odsouvá a slova se začleňují do flexe neuter. Ta má svá pravidla.
- V případě měkkých vzorů *růže* a *moře* lze výjimky rozdělit do dvou skupin, a sice skupina závislá na slovotvorné utvářenosti substantiva a b) jednotlivá slova.

Další otázky

- Existují další příklady splývání rozdílů mezi vzory (unifikace)?
- Existují další případy, kdy je distribuce varianty spojena s derivačním typem?

Mějme tvrzení

- Koncovku *-ech* mají v lokálu plurálu maskulina a neutra skloňovaná podle tvrdých vzorů (*pánech, hradech, předsedech, městech*)
- Koncovku *-ích* mají v lokálu plurálu maskulina, neutra a feminina skloňovaná podle měkkých vzorů (*mužích, strojích, soudcích, růžích, mořích*)
- Koncovku *-ách* mají v lokálu plurálu feminina skloňovaná podle tvrdého vzoru *žena (ženách)*

[tag="N..P6.*"]

J: základní | Atributy:

případě potřeby jsme připraveni poskytnout prostory v objektu na Velkých	Valech /Val/NNMP6-----A-----	. Ale zdá se , že letos problém bezdomovc
blízkém Najdeku (tzv. Václavův hamr) , v Dolních	Hamrech /Hamry/NNIP6-----A-----	(Fiklův hamr) a Horních Hamrech (Frencl
vedení . Domácí hokejisté pokaždé dokázali vyrovnat . V obou	případech /případ/NNIP6-----A-----	dokázal brankáře Šimbocha překonat Sedl
zrůzněna do grimasy trýzně a po tvářích , hrudi i	končetinách /končetina/NNFP6-----A-----	mu stékaly pramínky krve . Přesto byl pokr
: chtěl se dozvědět něco o výtvarných technikách , o	umělcích /umělec/NNMP6-----A-----	a o mínění Švabinského . Byla řeč samozře
svém soukromí neposkytují . Teprve až teď , po čtyřech	letech /rok/NNNP6-----A-----	vztahu a jednom společném dítěti , udělali
jako plody vodního ořechu a oči mají barvu jezera na	místech /místo/NNNP6-----A-----	, kde je mělké a písčité , jen jsou mnohem
na slunečné jižní straně Předního Bavorského lesa láká v posledních	letech /rok/NNNP6-----A-----	čím dále víc turistů nejen z celého Německ
ruce fotky všech svých známých . „ A na těchhle	fotkách /fotka/NNFP6-----A-----	náhodou není ? “ ukazovala jsem mu jeden
. Některé deklarativní znalosti tak není možno zachytit ve vzájemných	souvislostech /souvislost/NNFP6-----A-----	a některé znalosti nelze zapsat vůbec . Mc
v Rumburku se posouvají přímo do těžiště při hlavních výzdobných	polích /pole/NNNP6-----A-----	. Pilastrové edikuly se přimykají těsněji k h
C. a doufá , že se mu v obou těchto	městech /město/NNNP6-----A-----	podarí otevřít stejné maloobchodní prodeji
, a podobně i vytvoření webové stránky bylo v počátečních	dobách /doba/NNFP6-----A-----	internetu dovedností , již disponovala jen r
bílé přiléhavé kalhoty ušité z hrubé vlny a po obou	stranách /strana/NNFP6-----A-----	lemované černými kalouny ve tvaru blesku

Frekvenční seznam lemma+tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	rok	letech	38907	
2	p / n	případ	případech	8474	
3	p / n	místo	místech	8407	
4	p / n	den	dnech	7645	
5	p / n	země	zemích	6808	
6	p / n	oko	očích	6498	
7	p / n	oblast	oblastech	4648	
8	p / n	ruka	rukou	4604	
9	p / n	záda	zádech	4489	
10	p / n	podmínka	podmínkách	4256	
11	p / n	čechy	čechách	4226	
12	p / n	stránka	stránkách	4149	
13	p / n	měsíc	měsících	4100	
14	p / n	schod	schodech	4089	
15	p / n	strana	stranách	3644	
16	p / n	město	městech	3308	
17	p / n	volba	volbách	3266	
18	p / n	stát	státech	3155	
19	p / n	hora	horách	3135	
20	p / n	dveře	dveřích	3131	

Jak najít výjimky?

- [tag="N.FP6.*" & lc=".*ech"]
- [tag="N.[MIN]P6.*" & lc=".*ách"]
- [tag="N..P6.*" & lemma=".*[aodtnkghrbpfvmqwx]" & lc=".*ích"]
- [tag="N..P6.*" & lemma=".*[lsz]"]

Feminina _ výjimky

. „Dichotomie“ dvou základních dominantních ideologií v západních	společnostech /společnost/NNFP6-----A-----	(zejména anglosaského typu), totiž ideologie konzervativní a
, je mu rovno svou velikostí a odpovídá i v	částech /část/NNFP6-----A-----	jeho částem; každé fyzické těleso s výjimkou kosmu jako
Plných devadesát procent své historie totiž prožilo lidstvo v rovnostářských	společnostech /společnost/NNFP6-----A-----	. Lovci kalaharského kmene Kungů si v zájmu zachování rovnosti
. Jisté je, že stát bude chtít po špatných	zkušenostech /zkušenost/NNFP6-----A-----	s MS v Liberci záruky. „Ručíme, že
už když druhé torpédo... A při prvních	bolestech /bolest/NNFP6-----A-----	žádná injekce od doktora Richtera, nýbrž hned porod.
že tak nějak to bylo. První kapitola o sedmi	částech /část/NNFP6-----A-----	Sebastian vystřihuje křivky. Maike vaří. Oskar přijíždí na
hledáč ostatků dostal Bonifác zakázku pátrat v tureckém Tarsu po	kostech /kost/NNFP6-----A-----	křesťanských mučedníků. Po návratu do Říma zažil, jak
. Rekord v počtu lidí obutých v dřevácích letos na	slavnostech /slavnost/NNFP6-----A-----	dřeva ve Volarech na Prachaticku nepadl. Do tradiční dřevěné
a na čas poté. Nikdy jsem neuměla přemýšlet o	věcech /věc/NNFP6-----A-----	takovýmto způsobem, ale teď musím. Vše začalo 3
Mavis Hetherington, jeden z předních světových odborníků v rozvodových	záležitostech /záležitost/NNFP6-----A-----	, srovnával asi před dvaceti lety dospívající a právě dospělé
hou zároveň představovat jakési polární protiklady uvažování o jejich možných	budoucnostech /budoucnost/NNFP6-----A-----	. První scénář vychází z předpokladu, že občané ani
s tváří odcizenou, to ty prahneš po tolika převzácných	věcech /věc/NNFP6-----A-----	. Francis Thompson Co to má, k čertu,
působícím proti zatáčení působeného křídélky, a proto v těchto	částech /část/NNFP6-----A-----	zatáčky uvolní držení směrovky. Protože u většiny letounů to
i psí (většinou na jihu země nebo v severovýchodních	oblastech /oblast/NNFP6-----A-----	s hojným zastoupením korejské národnostní menšiny). Někteří Korejci
Simone vkročila dovnitř, a pak zůstala stát. Ve	zdech /zeď/NNFP6-----A-----	se s bzučením otáčely ventilátory a v místnosti byl tak
však do rozporu s dosavadním zaměřením stavovské politiky ve vojenských	záležitostech /záležitost/NNFP6-----A-----	. Odpovědnost za takovou proměnu odmítali ještě před několika dny
musela by je dostat i Agda. Nemluvě o ostatních	dětech /dítě/NNFP6-----A-----	, které se musely protloukat samy. Často o tom
, ač k nebi trčí nepokořeny. Píšu jen o	věcech /věc/NNFP6-----A-----	, jež známy jsou na poušti, smrti, za
zůstanou po rozvodu děti s matkou“, a po	zkušenostech /zkušenost/NNFP6-----A-----	s rozvedenými ženami, které bojovně brání bývalým manželům v

Frekvenční seznam lemma+tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	oblast	oblastech	4648	
2	p / n	věc	věcech	2947	
3	p / n	část	částech	1971	
4	p / n	dítě	dětech	962	
5	p / n	možnost	možnostech	932	
6	p / n	zeď	zdech	855	
7	p / n	událost	událostech	718	
8	p / n	záležitost	záležitostech	687	
9	p / n	společnost	společnostech	671	
10	p / n	místnost	místnostech	664	
11	p / n	souvislost	souvislostech	586	
12	p / n	příležitost	příležitostech	581	
13	p / n	zkušenost	zkušenostech	566	
14	p / n	domácnost	domácnostech	537	
15	p / n	vlastnost	vlastnostech	477	
16	p / n	schopnost	schopnostech	405	
17	p / n	činnost	činnostech	379	
18	p / n	kost	kostech	370	
19	p / n	bolest	bolestech	324	
20	p / n	okolnost	okolnostech	306	

Maskulina a neutra _ výjimky

s křikem : „ Já ! “ Hladí ji po	vláskách /vlásek/NNIP6-----A---1-	, zvučně políbí na tvářičky . Obejme ho a silně
rozechvělá jsem nastupovala do letadla . Náš zeť vyběhl po	schůdkách /schůdky/NNIP6-----A---1-	za námi a řekl nám slova lásky a laskavosti ,
„ Chci zase vidět ostrov Mijadžima . Chci chodit po	lukách /luka/NNNP6-----A-----	, kde jsem vyrůstal , ulicemi , kde jsem si
proto se mu dnes přezdívá Král Šumavy , bivakoval v	Jeseníkách /Jeseníky/NNIP6-----A---1-	i v Beskydech . Poslední léta se usídlil pod železničním
Možná bude jenom uhýbat katastrofám . Jednoho dne ve všech	sluchátkách /sluchátko/NNNP6-----A-----	, které mají skoro všichni na uších , zazní :
pak chodím na návštěvu ke kamarádům , projdu se po	kasárnách /kasárna/NNNP6-----A-----	a nádvořích , něco si přečtu z německých knih vojenského
pro nedostatek důkazů židovští soudci u soudního dvora v Magdeburských	kasárnách /kasárna/NNNP6-----A-----	. A Q 605 si zatrhlo v knize chovanců napraveného
na něj v úterý dopoledne podali na policii ve Valašských	Kloboukách /klobouk/NNIP6-----A---1-	trestní oznámení . „ Policisté tedy zahájili úkony trestního řízení
červnovou slavnost jsem vždycky milovala , jak ji nesou na	nosítkách /nosítko/NNNP6-----A-----	jako nějakou orientální princeznu , všude hoří vysoké svíce a
do francouzského copu , světlemodré stíny nanesené na nepatrně vrásčitých	víčkách /víčko/NNNP6-----A-----	a tmavě růžový lak na nehtech . Rachel si v
. „ Prošli jsme už většinu lokalit v Beskydech a	Jeseníkách /Jeseníky/NNIP6-----A---1-	, kde se netopýři vyskytují , a dosud jsme zaznamenali
kotoučové hydraulické brzdy , odpruženou vzduchovou vidlici s uzamykáním na	řídítkách /řídítko/NNNP6-----A-----	, která se dá nastavit podle váhy cyklisty - zdvih
ukryty a byly daleko cennější než ty naše ve válečných	klubíčcích /klubíčko/NNNP6-----A-----	z tvrdé šedé vlny . Přesto ji vychovatelka obvinila ,

Frekvenční seznam lemma+tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	džínsy	džínách	342	
2	p / n	kolečko	kolečkách	299	
3	p / n	kasárna	kasárnách	289	
4	p / n	jeseníky	jeseníkách	177	
5	p / n	nosítko	nosítkách	136	
6	p / n	luka	lukách	135	
7	p / n	schůdky	schůdkách	121	
8	p / n	tričko	tričkách	121	
9	p / n	sen	snách	116	
10	p / n	sluchátko	sluchátkách	91	
11	p / n	tepláky	teplákách	90	
12	p / n	ložisko	ložiskách	76	
13	p / n	nosítka	nosítkách	75	
14	p / n	dvířka	dvířkách	74	
15	p / n	měřítka	měřítkách	74	
16	p / n	kousek	kouskách	66	
17	p / n	roztoky	roztokách	64	
18	p / n	víčko	víčkách	63	
19	p / n	drátek	drátkách	61	
20	p / n	městečko	městečkách	61	

Tvrdé vzory _ výjimky

, kteří z domů unikli , se po několika klopýtavých	krocích /krok/NNIP6-----A-----	propadl do země a už se neobjevil . Mezi v
je s evolucí úzce spjatá , protože právě změnami v	embryích /embryo/NNNP6-----A-----	vyvstávají změny ve formě . Za uplynulá dv
převážně z elektronově degenerované látky , hovoříme o tzv. černých	trpaslicích /trpaslík/NNMP6-----A-----	, jsou - li tyto objekty tvořeny hlavně neutro
Ten dával přednost kamarádům , pak jsem ho hledala po	parcích /park/NNIP6-----A-----	, aby vůbec večer šel domů . Nedivila jsem
chodu hodinových ručiček tak , že obraty za pochodu v	rozích /roh/NNIP6-----A-----	čtverce jsou doleva . V průběhu chůze dáv
, co už řekli v Sacumě . Mluvili o svých	zážitcích /zážitek/NNIP6-----A-----	od vyplutí na moře až do návratu do vlasti
nejčastěji ? Pacienti se - často na základě informací v	médiích /médiu/NNNP6-----A-----	- obávají mykotických infekcí (lidově plísn
tak společný zájezd festivalových sborů padl . Kromě toho o	svátcích /svátek/NNIP6-----A-----	je Macocha přelidněna a děti by musely vě
hromadných sprch . Pro vodotěsné spoje a napojení fólie v	rozích /roh/NNIP6-----A-----	a koutech slouží speciální pásy a tvarovk
i dnes . V nočních třicetistupňových vedrech se v takových	příbytcích /příbytek/NNIP6-----A-----	dobře spí . Pusto a prázdno : bez opálů by
dovnitř . Chci říct , že jsem auto v jejích	očích /oko/NNFP6-----A-----	slušně pozvedl . Dobře si vědom , jak se sl
očima , které měly barvu mořských řas . V těch	očích /oko/NNFP6-----A-----	se mu odrážely řasy z jeho ostrova . Možn
až v roce 1945 v Casablance a pohřben je v	Napajedlích /Napajedla/NNNP6-----A---1-	. Asi by bylo vhodnější umístit pomník práv
lety zůstávala po švédských , dánských , italských a francouzských	vojácích /voják/NNMP6-----A-----	(mezi mnoha jinými) po celé Evropě jen z
, ale ještě jsem ho pořád slyšela rezonovat v ušních	bubíncích /bubínek/NNIP6-----A-----	a v prsou . Vyskočila jsem z postele a běže
funkci kredencské . Nikdy jsem takové slovo neslyšela , ve	slovnících /slovník/NNIP6-----A-----	se neobjevuje , nikdo z mých přátel a znám
Uhodl Ludvíček , o čem uvažovala ? Nechtěl v jejích	očích /oko/NNFP6-----A-----	vypadat hůř , ani jí lhát . „ Byl jsem

Frekvenční seznam lemma+tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	oko	očích	6498	
2	p / n	trh	tržích	1502	
3	p / n	vztah	vztazích	1374	
4	p / n	médium	médiích	1249	
5	p / n	ucho	uších	1185	
6	p / n	kruh	kruzích	875	
7	p / n	studium	studiích	833	
8	p / n	výsledek	výsledcích	743	
9	p / n	krok	krocích	726	
10	p / n	svah	svazích	686	
11	p / n	větev	větvích	631	
12	p / n	jazyk	jazycích	618	
13	p / n	bok	bocích	618	
14	p / n	břeh	březích	568	
15	p / n	svátek	svátcích	563	
16	p / n	okamžik	okamžicích	561	
17	p / n	úsek	úsecích	538	
18	p / n	podnik	podnicích	523	
19	p / n	pozemek	pozemcích	501	
20	p / n	počátek	počátcích	492	

Maskulina na [lsz]

nákladů na pracovníka : • Nemovitosti – sběr údajů o	odpisech /odpis/NNIP6-----A-----	a skrytých nákladech k určení skutečných nákladů na nájem •
vyhněte igelitovým obalům a dlouhodobě neskladujte brambory ani v jutových	pytlích /pytel/NNIP6-----A-----	. Ideální jsou dřevěné nebo plastové bedýnky-převraky , v nich
nejchoulostivější a musejí se rychle zasadit . Ty v kořenových	balech /bal/NNIP6-----A-----	jsou odolnější , proti poškození mají ošetřené kořeny a zavoskované
námi muži jasná zpráva : vlastní stará v pěkných zámeckých	postelích /poste1/NNFP6-----A-----	, a vytoužená Lilly v nedohlednu ! Těžká zkouška trpělivosti
život - v lágrech , u PTP , v jiných	kriminálech /kriminál/NNIP6-----A-----	- popad na vesnické tancovače první holku ; pak jsem
požádáte . Stačí se zeptat . „ To je na	italech /Ital/NNMP6-----A-----	krásné , “ poznamenal Klein a pro zdůraznění zabodl prst
mu 67 let a celý svůj život strávil v horských	pralesích /prales/NNIP6-----A-----	. Obličej má svraštělý , zato hubené tělo mrštné jako
Podle důvěryhodných zdrojů deníku E15 by se měl objevit v	kabelech /kabe1/NNIP6-----A-----	UPC od letošního 1 . května . Mluvčí UPC ČR
a po čase v činžáku U Trati , protože v	dolech /dů1/NNIP6-----A-----	, kde pracoval jako pomocný dělník , s ním byli
najít exaktní spočitatelná kritéria – počet publikací v přísně sledovaných	časopisech /časopis/NNIP6-----A-----	, počet odkazů na ty publikace atd. – a ostatní
husitské myslitele . Nalezl další příklady přejímání Wyclifa v Husových	spisech /spis/NNIP6-----A-----	a nakonec dovršil svá bádání r. 1915 u příležitosti Husova
který se po odpalu dostal na metu v prvních 19	zápasech /zápas/NNIP6-----A-----	, 3) první nováček , který ukradl metu v
jeho růst rychle slábne . Větve jsou nasazovány v tupých	úhlech /úhe1/NNIP6-----A-----	, koruny jsou rozložitě , řídké . Větve mají sklon
ské výsledky skupiny ČEZ pokazilo přecenění prodáváného podílu v německých	dolech /dů1/NNIP6-----A-----	MIBRAG i pokles hodnoty sedmiprocentního podílu v maďarském rafinerském
ním rozevřela propast času , a když přejížděl prstem po	zářezech /zářez/NNIP6-----A-----	, jež v tichém hněvu vyryl jako osmiletý v předvečer
poslední zážitky , aby uspokojil neuhasitelnou žížeň starého svědka po	detailech /detail/NNIP6-----A-----	. Hugh - jak se slušelo - mlčel , když
Našel je v jedné z méně používaných kanceláří , na	stolech /stů1/NNIP6-----A-----	ležely hromady faxů , xerokopíí a různých papírů . Jako

Frekvenční seznam lemma+tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	zápas	zápasech	1873	
2	p / n	les	lesích	1700	
3	p / n	vlas	vlasech	1511	
4	p / n	čas	časech	972	
5	p / n	interval	intervalech	728	
6	p / n	časopis	časopisech	604	
7	p / n	mez	mezích	586	
8	p / n	pokus	pokusech	574	
9	p / n	obraz	obrazech	573	
10	p / n	windows	windows	552	
11	p / n	proces	procesech	494	
12	p / n	detail	detaillech	483	
13	p / n	materiál	materiálech	423	
14	p / n	dopis	dopisech	395	
15	p / n	důl	dolech	392	
16	p / n	stůl	stolech	346	
17	p / n	model	modelech	337	
18	p / n	vůz	vozech	304	
19	p / n	festival	festivalech	262	
20	p / n	rys	rysech	252	

Výjimky

- Vzor *kost* nelze postihnout v rámci dichotomie tvrdý/měkký.
- Unifikační tendence zasahují zejména flexi pluralií tantum.
- Výjimky se objevují u cizích slov, jejichž flexe podléhá samostatné sadě pravidel.
- Varianta typická pro měkké deklinační typy se pravidelně vyskytuje u tvrdých typů v návaznosti na typ kmenové finály a její pravidelné alternace v kontextu předního vokálu v následujícím morfu.

Výjimky

- [tag="N.[MIN]P6.*" & lc=".*ách"]
- N-filtr
- [lemma=".*([kghya] | [kgh][oay] | [kgh]um)"]

Frekvence lemma/tvar

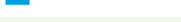

Celkem: 16 položek (1 stránka)

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	sen	snách	116	
2	p / n	poledne	polednách	28	
3	p / n	kokoro	kokorách	7	
4	p / n	lužniki	lužnikách	7	
5	p / n	odpoledne	odpolednách	4	
6	p / n	koleno	kolenách	3	
7	p / n	seno	senách	3	
8	p / n	abruzzi	abruzzách	3	
9	p / n	abc	ábíčkách	2	
10	p / n	rado	radách	2	
11	p / n	valo	valách	1	
12	p / n	blanco	blankách	1	
13	p / n	lando	landách	1	
14	p / n	barberá	barberách	1	
15	p / n	fronto	frontách	1	
16	p / n	rameno	ramenách	1	

[lemma=".*[lsz]" & tag="N.[MI]P6.*"]

) . Ač to zákonem o znalcích , tlumočnicích a	překladatelích /překladatel/NNMP6-----A-----	není výslovně stanoveno , tuto povinnost mohou mít pouze fyzické
kdy na Turnaji Václava Ježka vstřelil tři góly ve třech	zápasech /zápas/NNIP6-----A-----	. Stačilo mu na to 166 minut . „ To
Stanley Cupu . Častěji se řešilo , proč v klíčových	zápasech /zápas/NNIP6-----A-----	selhával . Ať si Kovalčuk klidně jde . Klub ztrácí
na municipální úrovni . Hovořila jste s obdivem o neuvolněných	zastupitelích /zastupitel/NNMP6-----A-----	. Mají mou úctu . Zvládají neuvěřitelnou šíři úkolů a
zaplňuje . Seznamovací večírky pro turnusy s ptačím mlíčkem na	stolech /stůl/NNIP6-----A-----	, to je zlatý hřeb celého programu . Seznámení se
, co na Senném trhu prodávají brambory po dvou stech	rublech /rubl/NNIP6-----A-----	, je přinesli z okolí města . Lidi procházejí liniema
jednom kuse namol , nabývala rozestavěná loď v Hamburku na	obrysech /obrys/NNIP6-----A-----	- tón udávala ve dne v noci nýtovací kladiva -
po snížení ve 39 . minutě na 1:3 a dvou	gólech /gól/NNIP6-----A-----	v závěrečné třetině získali v Jihlavě bod a radost jim
Obrátil se k ní a přejel jí prsty něžně ve	vlasech /vlas/NNIP6-----A-----	, zlehka ji škrábal nehty , až sklouzl k jejímu
sektoru v péči o zdraví a obsahoval ucelenou představu o	cílech /cíl/NNIP6-----A-----	, nástrojích a postupových krocích reformy zdravotnictví . Od té
. Zhruba ve stejné době začala Státní bezpečnost slídit po	příspěvatelích /příspěvatele/NNMP6-----A-----	Svědectví . Do jejího hledáčku se brzy dostal poněkud excentrický
o tolik nepřekvapilo , protože minibary byly ve všech Schragerych	hotelích /hotel/NNIP6-----A---1-	stejně . Už to všechno znala . „ Myslíš ,
publikovali čínští vědci o 20 % více článků v odborných	časopisech /časopis/NNIP6-----A-----	než nanotechnologové z USA . Podobně si čínský stát počíná

Frekvence lemma/tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	zápas	zápasech	1873	
2	p / n	les	lesích	1700	
3	p / n	vlas	vlasech	1511	
4	p / n	čas	časech	972	
5	p / n	interval	intervalech	728	
6	p / n	časopis	časopisech	604	
7	p / n	pokus	pokusech	574	
8	p / n	obraz	obrazech	573	
9	p / n	windows	windows	552	
10	p / n	proces	procesech	494	
11	p / n	detail	detailech	483	
12	p / n	materiál	materiálech	423	
13	p / n	dopis	dopisech	395	
14	p / n	důl	dolech	392	
15	p / n	stůl	stolech	346	
16	p / n	model	modelech	337	
17	p / n	vůz	vozech	304	
18	p / n	festival	festivalech	262	
19	p / n	rys	rysech	252	
20	p / n	duel	duelech	248	

Vzpomenete si na některá další maskulina na [Isz] skloňovaná podle tvrdých vzorů s konc. *-ích*

) . Ač to zákonem o znalcích , tlumočnících a	překladatelích /překladatel/NNMP6-----A-----	není výslovně stanoveno , tuto povinnost mohou m
na municipální úrovni . Hovořila jste s obdivem o neuvolněných	zastupitelích /zastupitel/NNMP6-----A-----	. Mají mou úctu . Zvládají neuvěřitelnou šíři úkolů a
. Zhruba ve stejné době začala Státní bezpečnost slídit po	příspěvatelích /příspěvate1/NNMP6-----A-----	Svědectví . Do jejího hledáčku se brzy dostal poně
to tolik nepřekvapilo , protože minibary byly ve všech Schrageryových	hotelích /hotel/NNIP6-----A---1-	stejně . Už to všechno znala . „ Myslíš ,
o tato území mělo být dlouhodobě pozitivním faktorem . V	lesích /les/NNIP6-----A-----	chráněných krajinných oblastí lze v různé míře zaji
Semifinalisty vybírá porota složená z partnerů a patronů . O	vítězích /vítěz/NNMP6-----A-----	si děti rozhodnou samy v hlasování , “ vysvětluje .
čištění zubů . Nekupovat jídlo na ulici a ani v	hotelích /hotel/NNIP6-----A---1-	nejíst nic nedostatečně tepelně upraveného , natož
jeho rodinou , mluvila o jeho rodině , o jeho	přátelích /přítel/NNMP6-----A-----	– a neodepřela mu nic ze svého těla . Naražená
letos jsem prakticky celé jaro strávila na turné po krásných	kostelích /koste1/NNIP6-----A-----	v Čechách i na Moravě . Ale zpět k vaší
u něho například Dashiell Hammett a Erskine Caldwell . V	hotelích /hotel/NNIP6-----A---1-	se odehrává hodně scén v jeho knihách . Potom pr
wikiapech , možné je ale i spaní ve vlastních spacích	pytlích /pyte1/NNIP6-----A-----	na dřevěných roštích . Ti , co nejsou zvyklí trávit
jen v jižních Čechách na rašeliništích a v borových rašelinných	lesích /les/NNIP6-----A-----	; bionomie podobná jako u předchozího druhu ; biv
? “ ptám se . „ Za Rožďalovicema . V	lesích /les/NNIP6-----A-----	. Se provdala za hajného . “ Vtom se ze
1294 povolil svým leníkům těžbu stavebního a palivového dříví v	lesích /les/NNIP6-----A-----	u Modřic , přidal jeden zákaz . Duby nejčinnější po
zástřelu není známa) . Za celé období bylo v	lesích /les/NNIP6-----A-----	českokamenického panství zastřeleno či odchycer
Stejně jako by bylo pro přírodovědce krásné , kdyby v	lesích /les/NNIP6-----A-----	těžila firma výhradně s pomocí koní . Ale přežijí ?
na jižní Sibiř ; v ČR dosti rozšířen v jehličnatých	lesích /les/NNIP6-----A-----	. Bionomie . Nížiny až nižší polohy v horách (
svítily v redakcích novin na Park Row a v nejlepších	hotelích /hotel/NNIP6-----A---1-	a mnoha finančních ústavech kolem Wall Street . K

Frekvence lemma/tvar

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	les	lesích	1700	
2	p / n	hotel	hotelích	150	
3	p / n	kostel	kostelích	143	
4	p / n	přítel	přátelích	133	
5	p / n	pytel	pytlích	129	
6	p / n	obyvatel	obyvatelích	106	
7	p / n	ukazatel	ukazatelích	94	
8	p / n	majitel	majitelích	69	
9	p / n	prales	pralesích	68	
10	p / n	kotel	kotlích	61	
11	p / n	učitel	učitelích	56	
12	p / n	překladatel	překladatelích	55	
13	p / n	dodavatel	dodavatelích	43	
14	p / n	uživatel	uživatelích	41	
15	p / n	pachatel	pachatelích	40	
16	p / n	král	králích	33	
17	p / n	spisovatel	spisovatelích	33	
18	p / n	kyčel	kyčlích	30	
19	p / n	představitel	představitelích	27	
20	p / n	pantofel	pantoflích	26	

N-filtr [lemma= ".*tel "] (zmizí *hotel* i *kostel*!)

	Filter	lemma_lc [lowercase lemma]	lc [lowercase word]	Freq	
1	p / n	les	lesích	1700	
2	p / n	prales	pralesích	68	
3	p / n	král	králích	33	
4	p / n	kyčel	kyčích	30	
5	p / n	pantofel	pantofích	26	
6	p / n	vítěz	vítězích	25	
7	p / n	manžel	manželích	20	
8	p / n	francouz	francouzích	18	
9	p / n	kněz	kněžích	18	
10	p / n	anděl	andělích	12	
11	p / n	příčel	příčích	8	
12	p / n	čepel	čepelích	6	
13	p / n	kužel	kuželích	5	
14	p / n	kachel	kachlích	4	
15	p / n	šimpanz	šimpanzích	3	
16	p / n	okres	okresích	3	
17	p / n	svízel	svízelích	3	
18	p / n	vůz	vozích	3	
19	p / n	šindel	šindelích	3	
20	p / n	génius	gěních	3	

Vadí vám?

byl náš deputát , naposledy jsem očima se svezla po
bude postaráno . Tam poté usednete na věžích a na
se říká tady u nás : Jména hloupých na všech

sloupích /sloup/NNIP6-----A---6-
sloupích /sloup/NNIP6-----A---6-
sloupích /sloup/NNIP6-----A---6-

zdobených gypsovými girlandami , ztuhlým těstem gypsu , zvedla jsem
anebo na kašních a vaše slzy pseudopřímé se budou s
. Sedím tu a svačím chleba s tlačenkou , támhle

pevné . . . " Ve spárech . Klekání V

neužitečných zvířat " typu havranů , opic a ohařů v

různých božstev (stejně jako koleda) , byl v

někde dokonce právo udělovat kněžím jurisdikci pro působení ve svých

klášteřích /klášter/NNIP6-----A---1-
klášteřích /klášter/NNIP6-----A---1-
klášteřích /klášter/NNIP6-----A---1-
klášteřích /klášter/NNIP6-----A---1-

dosud tepou otlá srdce zvonů , ponoukají ke klekání .

ukazuje , jak malý je mnohdy dopad teoretických východisek na

asi spíše trpěn . V některých klášterních hudebních archivech najdete

. V oblasti mystické nauky zaujaly leckteré z nich čestné

Výjimky

- Přestože *-ách* je v lokále plurálu typická koncovka substantiv skloňovaných podle vzoru *žena*, mají ji rovněž plurália tantum, ale i některá substantiva rodu mužského i středního zakončená na veláry.
- Kromě toho se u maskulin objevuje ve spojení „*jako ve snách*“ a u neuter ve spojení „*o polednách*“.
- Koncovka *-ích* je typická pro lokál plurálu všech měkkých vzorů bez ohledu na rod. Vyskytuje se ovšem i u tvrdých vzorů, a sice u maskulin a neuter na finálu kmene veláru, která pravidelně alternuje. Kromě toho se objevuje i u maskulin tvrdé flexe na [lsz], a to u substantiv *les, prales, hotel, kostel, okres* a někdy i *klášter* a *sloup* a u životných *manžel* a *anděl*, která kolísají mezi tvrdou a měkkou flexí.

K unifikačním tendencím maskulin

- Variantní koncovky nominativu (vokativu) plurálu životných maskulin
- Na základě pozorování korpusových dat stanov pravidla distribuce flektivní koncovky (*-í, -ové, -é*)

[tag="N.MP1.*"]

a zatím se tady staví jakýsi kvádr , ze kterého	sousedí /soused/NNMP1-----A---1-	k radost nemají . Kazí jim výhled na P
kteří jsou léčeni inzulinem . Pouze část těchto nemocných jsou	diabetici /diabetik/NNMP1-----A-----	1 . typu a většina inzulinem léčených
nejde o to , kdo to trénoval , když si	hráči /hráč/NNMP1-----A-----	neumí třikrát po sobě přihrát , to už ne
Twitteru na něj upozornilo přes dvacet tisíc lidí . „	Lidi /člověk/NNMP1-----A-----	asi nemůžou uvěřit , že to , co vidí ,
. Nikdo neodchází ! „ V jedné jsou i další	hráči /hráč/NNMP1-----A-----	, ale vše vázne na financích a neocho
si doma zásadně nerozsvěcejí ; poté , co manželé nebo	milenci /milenc/NNMP1-----A-----	zhasnou v ložnici , jako by se rozsvítil
želva . „ Jdeme , “ sykl . Cestou ven	chlapci /chlapec/NNMP1-----A-----	minuli starší pár a Kiwi pozoroval , jak
rozhodli stávající standardy zjednodušit a doplnit o výhody , které	hoteliéři /hoteliér/NNMP1-----A-----	oceňují , což jsou například dodavate
další auta a každé ze sebe vydalo několik žen .	Řidiči /řidič/NNMP1-----A-----	popojeli s auty k výběhu , vystoupili , s
JOVICE Krádež měděných a elektrických kabelů vyšetřují od úterý budějovičtí	policisté /policista/NNMP1-----A-----	. Kabely zmizely ze čtyř železničních v
. Vpich je bezbolestný , a proto test využívají hlavně	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	pro malé děti , které se bojí odběru žil
vychází z tvé bytosti cosi jako závan lidské účasti .	Novináři /novinář/NNMP1-----A-----	na místech pro tisk zpozorněli . Seidl
by měla být zrušena) , akademiky (proč si	vědci /vědec/NNMP1-----A-----	, proboha , myslí , že díky svým teoriím
slaniny a polévky se linula z bezpečí táborových ohňů a	kramáři /kramář/NNMP1-----A-----	s jídlem si nemohli naříkat na nedosta
starosta Velkých Opatovic Jiří Bělehrádek . V současné době kontrolují	strážníci /strážník/NNMP1-----A-----	pomocí kamer budovu kartografického
s hlavou jako snop a pěštkami jako palice ? Brutovi	muži /muž/NNMP1-----A-----	však strach neměli z ničeho – kromě
do pusinky . . . Jak se na šidítka dívají	odborníci /odborník/NNMP1-----A-----	, která doporučí a která striktně zakaz
čem - případně co - radíte jednotlivým spotřebitelům ? Naši	členové /člen/NNMP1-----A-----	poskytují služby především v oblasti s
dravým zvířatům žijícím ve vodě , ať už jsou to	krokodýli /krokodýl/NNMP1-----A---1-	, dravé piraně , električtí rejnoci , žralo
. Jejich varování bylo tedy jasné a pravdivé . “	Cizinci /cizinec/NNMP1-----A-----	přicházejí jako stíny za noci . Mohou
s Los Angeles „ Ve finále jsou jednoznačně dva nejlepší	brankáři /brankář/NNMP1-----A-----	NHL , je to souboj gólmánů . Oba jsou
. Marie ŽampachováKřížková představuje v rezidenci průřez svojí tvorbou .	Zájemci /zájemce/NNMP1-----A-----	díla této šardické rodačky mohou vidět

N filtr

[lc=".*[ié]"]

. Vpich je bezbolestný , a proto test využívají hlavně	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	pro malé děti , které se bojí odběru žilní krve
nimi i malý fanklub české tenistky . „ Přijeli mi	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	, dva známí z Berlína a dva ze Sarasoty .
děti a mají se pořad rádi . Kdy o vás	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	měli největší starost ? Myslím , že v pubertě .
„ Jsem vnučka původního restituenta . I Schidlofovi jsou moji	příbuzní /příbuzný/NNMP1-----A-----	, “ řekla TÝDNU poněkud zaskočená Slavíková . Na Pařížskou
být , leží na nich . Když tu situaci zavinili	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	, tak ať ji taky řeší . “ Co přinese
politiků ve městě . Dnes budou politici znát verdikt .	Rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	školáků by asi řekli : „ Není to žádná hitparáda
ředitelka ústeckého Centra podpory zdraví . „ V jedné školce	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	zakázali dětem dělat pomazánky . O tom nemají rozhodovat ,
. A za druhé – za což zřejmě mohou mít	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	– jsem geneticky naprogramován tak , že se zajímám víc
a uvnitř nás objímalo štěstí . Naprosto všude byli nějací	příbuzní /příbuzný/NNMP1-----A-----	, které jsme nikdy neviděli , lidé , které jsme
se právník snaží soudní proces protahovat . (Někteří nespokojení	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	také obviňují právníky z protahování procesu proto , aby si
serveru Legalizace . cz dělali anketu , v níž dotazovaní	nemocní /nemocný/NNMP1-----A-----	vybírali mezi možnostmi pěstování konopí a jeho kupování v lékárnách
je bez konkurence . Jeho pozitivní vztah k novorozenému sourozenci	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	často mylně hodnotí jako vysoce sociální postoj . O učení
odhalila špinavé tajemství , které bylo navíc zcela nepřijatelné .	Rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	jsou lidé , co nemají tajemství . Rodiče jsou lidé
začátek potřebovali , “ přemítal Venera . Další přípravné utkání	Pardubičtí /Pardubický/NNMP1-----A-----	sehrají přesně za týden 8 . srpna , kdy na
. Ale přesně naopak , že polští venkované možná nebyli	svatí /svatý/NNMP1-----A-----	, ale i tak ho celou válku spolu s otcem
dopoledne legionářským výcvikem . Na návštěvníky čekají i přednášky a	představení /představený/NNMP1-----A-----	pro děti . Zájemci si mohou vyzkoušet činnosti ze všedního
životní štěstí – vzhledem k jeho nepopíratelné výjimečnosti a inteligenci	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	rozhodli , že z veřejné základní školy přejde na soukromou
takto by se mohl vyhnout trestu . „ A vaši	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	se domů ještě nevrátili . “ „ Pak tedy nikomu
v českém showbyznysu . Ale oni drželi při sobě jak	Beatles /Beatles/NNMP1-----A-----	nebo Dumasovi mušketýři – Leon , Ho-Či , Dalda a
, nabízejí takové deprivaci neocenitelné protilátky . Jinými slovy ,	prarodiče /prarodič/NNMP1-----A-----	, kteří zůstávají dětem dostupní , fungují jako bezpečný úkryt
název zní „ rodinný výlet “ . Proč vlastně mladí	rodiče /rodič/NNMP1-----A-----	na celém světě mučí podobnými hororovými zážitky svou vlastní krví

Domácí úkol na 14. 11. 2018

- Na základě pozorování korpusových dat formulujte pravidla, jimiž se řídí distribuce variantních koncovek vokativu singuláru maskulin.
- Všimněte si problému desambiguace.
- Projevují se v případě sledovaných variant tendence, které jsme sledovali výše?